

Innkalling til møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Onsdag 10. juni 2015 kl. 13:30.

Møterom 546

Innkalles:

Bjørnar Borvik (leder) (a)

Magne Strandberg (a)

Anneken Sperr (a)

Jonas Jensen (b)

Kjersti Bakke Sørensen (c)

Emilie Melbø Kristoffersen (d)

Sandra Guderud (d)

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte:

Sak 47 /15	Godkjenning av innkalling og dagsorden
	Innkalling: Dagsorden:
Sak /15	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 2. juni. Godkjent på sirkulasjon 4. juni OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.
2	Fullmaktsvedtak
	Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen og protokollen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/24968/studieutvalget
Sak /15	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	-----
SU uttaler	
2	-----
SU uttaler	
	Vedtaksaker
Sak 48/15	Seks timers skoleeksamen. Notat fra studiedekanen.
Vedtaksforslag	Eksamenstiden økes til seks timer for alle tre emnene på fjerde studieår; JUS241 Strafferett, JUS242 Rettergang og JUS243 Alminnelig formuerett.Eksamenstiden økes til seks timer for JUS124 Tingsrett og JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter.Det innføres ikke ordgrense for besvarelsene.Denne ordningen gjennomføres innenfor gjeldende økonomiske rammer.

Eventuelt

Bjørnar Borvik

Leder

Johanne Spjelkavik

Sekretær

Sak 48/15**Seks timers skoleeksamen****Bakgrunn****Omleggingen i 2009**

Fram til 2009 hadde alle de obligatoriske emnene i rettsstudiet seks timer skoleeksamen. I forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2009, ble det – som ledd i en omfattende sparepakke – fattet vedtak om å redusere eksamenstiden til fire timer. Fakultetsstyret fattet slikt vedtak i sitt møte 16. desember 2008, i sak 85/08-2:

2. Følgende særlige innsparingsvedtak vedtas for 2009
 - a. ...
 - b. *For kurs som starter i 2009 skal eksamen på hvert kurs de fire første studieårene være 4 timers skoleeksamen. Studieutvalget kan gjøre unntak fra dette for kurs med mer enn 10 studiepoeng, etter søknad fra kursansvarlig. (Første punktum vedtatt med 8 mot 3 stemmer. Andre punktum vedtatt med 6 mot 5 stemmer). Følgende forslag fikk 3 stemmer: Det utredes nærmere til neste møte: for kurs som starter opp våren 2009 reduseres eksamenstiden for skoleeksamen som hovedregel til 4 timer. (Husabø).)*
 - c. ...
 - d. ...

Tiltaket ble iverksatt som vedtatt.

Studieutvalgets dispensasjonsadgang

Som det fremgår av vedtakets punkt b, fikk SU mandat til å innvilge unntak fra ordningen for emner med mer enn 10 sp. Dette gjelder for tiden 10 emner:

- JUS112 Arve- og familierett (12 sp)
- JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner (17 sp)
- JUS122 Erstatningsrett (13 sp)
- JUS123 Forvaltningsrett II (17 sp)
- JUS124 Tingsrett (13 sp)
- JUS131 Kontraktsrett II (15 sp)
- JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter (15 sp)
- JUS241 Strafferett (20 sp)
- JUS242 Rettergang (20 sp)
 - JUS243 Alminnelig formuerett (20 sp)

Dersom gjeldende omregningsnøkkel for sensur legges til grunn, vil overgangen til seks timers eksamen pådra fakultetet økte kostnader, men det fremgår ikke av styrets vedtak at studieutvalget må fremlegge en sak om dispensasjon fra hovedregelen om fire timers eksamen for styret. Fakultetets økonomi er for tiden stram, og det fremstår ikke som en nærliggende løsning at studieutvalget pådrar fakultetet ekstra kostnader uten at dette først forelegges styret. Et sentralt

premiss for studieutvalgets vedtak bør derfor være at ordningen med forlenget eksamenstid kan gjennomføres innenfor gjeldende økonomiske rammer.

Dagens omregningsnøkkel regulerer imidlertid ikke honoreringen av sensur av digitale eksamensbesvarelser. Det antas at overgangen til digital eksamen gir rasjonaliseringsgevinster også for sensorenes arbeid. Maskinskrevne besvarelser vil være lettere å lese enn håndskrevne besvarelser. Det må også antas at digital sensur for mange sensorer vil fremstå som enklere å forholde seg til enn eksamensbesvarelser på papir. Samlet sett burde dette gi rom for at styret vedtar en egen honorarsats for sensur av digital eksamen, og at denne gjøres gjeldende for eksamener inntil seks timer.

Erfaringer og ønsker

I tiden etter styrevedtaket fra desember 2008, har flere kursansvarlige rettet henvendelser til fakultetet, der det med varierende styrke har vært argumentert for forlenget eksamenstid. Hovedtrekkene i argumentasjonen er at fire timer gir for lite tid til å prøve bredden i de mer sammensatte emnene, og studentene argumenterer med at eksamen får mer karakter av å være en skrivekonkurranse, og at det ikke er rom for resonnementer og fordypninger.

Flere hensyn bak begrensingen på fire timer

Hovedbegrunnelsen for ikke å imøtekomme ønskene fra de kursansvarlige, har vært todelt. For det første ligger det sterke føringer i Kvalitetsreformen om å kanalisere ressurser fra eksamen til undervisning. Dette samsvarer også med fakultetets politikk at egne ansatte først og fremst skal brukes i undervisningen. For det andre har økonomihensynet stått sentralt: Sensur av firetimers eksamen honoreres med 1 time, mens seks timers eksamen har blitt honorert med halvannen time. Med det store volumet eksamener vi har, blir de økonomiske konsekvensene store. Høsten 2013 møtte 2125 kandidater til eksamen i obligatoriske emner, våren 2014 var tallet 3850 – til sammen 5975 kandidater. ½ time spart pr besvarelse, beløper seg til ca. 3000 timer i løpet av et studieår. Klagesensur er ikke regnet med i dette. Det er heller ikke aktuelt å bruke egne lærekrefter til sensurarbeid.

Betydningen av digitalisering av eksamen

Våren 2015 innføres fullskala digital eksamen ved juridisk fakultetet, og dersom dette blir vellykket, vil alle eksamener som hovedregel bli gjennomført digitalt. I de innledende fasene av en slik omlegging, fremstår det ikke som ønskelig å gjeninnføre seks timers eksamener i større omfang. Bruk av pc på eksamen vil trolig i seg selv oppleves som en positiv endring av eksamenssituasjonen. Studentene bruker pc i stor grad gjennom hele studiet, og at denne rammebetingelsen også gjøres gjeldende på eksamen, vil i seg selv kunne medføre en viss effektivisering av disponerings- og skriveprosessen. Dette kan til en viss grad tenkes å svekke behovet for å forlenge eksamenstiden, men det er likevel ikke grunn til å tro at dette effektiviseringspotensialet vil gi rom for en bredere faglig prøving på eksamen.

Ordgrense som alternativ begrensning

Ved digital eksamen blir det teknisk mulig å innføre ordgrenser. En ordgrense vil klart nok legge tunge føringer for hvordan eksamensoppgavene utformes. Hvilken ordgrense som skal fastsettes må

selsvagt diskuteres med de kursansvarlige som ønsker å delta i en slik prøveordning, og i disse drøftelsene er det videre ønskelig å trekke inn personer som er tilknyttet det universitetspedagogiske miljøet ved universitetet. En ordgrense gir også et sterkt signal til studentene om at kvaliteten i en eksamensbesvarelse ikke nødvendigvis ligger i antallet innleverte sider. Et nærliggende utgangspunkt for denne vurderingen vil være "normalomfanget" på en maskinskrevet besvarelse fra en firetimerseksamen, og med et visst påslag slik at det gis rom for at eksamensoppgavene kan utbygges med et par nye problemstillinger.

SU uttalte i sak 14/15 – 13 den 17. februar 2015

Studieutvalget drøftet temaet på grunnlag av notatet:

- Hva ønsker vi å oppnå?
 - o Bedre tid til refleksjon og disponering av besvarelsen? Kan tale for ordgrense og vide tidsrammer.
 - o Tid til bredere/mer prøving? Spiser opp økte tidsrammer for studentene?
- Hvilke verktøyer trenger vi for å oppnå det vi ønsker?
- Hvilken kompetanse har SU; hva omfatter delegasjonen som ble vedtatt av fakultetsstyret i sak 85/08-2?
- Eventuelt presentere for styret
 - o Forslag om å endre honorarbestemmelsene for 6 t eksamen
 - o Forslag om å vedta ny honorarsats for 6 t digital eksamen (1 time)
 - o Forslag om å bevilge penger til ordinært 6 t-honorar
- Det kan være heldig å vente med en eventuell prøveordning til vi har sett virkningene av digital eksamen, ellers vil vi tape noe læringsverdi ettersom vi vanskeligere vil kunne identifisere hva som virker.
 - o På den annen side vil prosessen ta veldig lang tid hvis vi skal vente til vi har identifisert virkningene av digital eksamen.

Utvalgets leder arbeider videre etter de linjene som skisseres i notatet. De aktuelle kursansvarlige involveres, samt universitetspedagogisk kompetanse.

Videre prosess

På bakgrunn av uttalelsen i SU i februar, ble det kalt inn til et møte den 4. mai med de lærerne som er emneansvarlige for emner på mer enn 10 studiepoeng på 1. – 4. studieår. 10 (av 15) lærere møtte, to meldte forfall. Professor Arild Raaheim fra institutt for pedagogikk var også til stede på møtet.

Møtet ga rom for omfattende drøftelser av forhold rundt eksamen; pedagogikk, økonomi, studentenes ønsker og forventninger, lærernes ønsker og forventninger. Nye og gamle ideer ble drøftet og belyst.

Etter møtet har studiedekanen samlet inntrykkene og gjort en vurdering på bakgrunn av de rammebetingelsene det er gjort rede for ovenfor.

Forslaget er at eksamenstiden økes til seks timer for alle tre emnene på fjerde studieår; JUS241 Strafferett, JUS242 Rettergang og JUS243 Alminnelig formuerett. Videre foreslås det at eksamenstiden økes til seks timer for JUS124 Tingsrett og JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter. Det innføres ikke ordgrense for besvarelsene. Denne ordningen gjennomføres innenfor gjeldende økonomiske rammer.

De tre fjerdeårsemnene utmerker seg ved at de er de største blant de obligatoriske emnene. Alle tre emnene er på 20 studiepoeng, og det er vanskelig å se argumenter for at eksamenstiden skal være ulike for disse tre. Det kan videre være gunstig for erfaringsinnhenting at ordningen med seks timers eksamen kan utprøves både på andre og tredje studieår. På andre studieår omfattes alle emnene av dispensasjonsadgangen som er nedfelt i styrevedtaket. Etter samtale med de emneansvarlige for JUS122 Erstatningsrett, JUS124 Tingsrett og JUS123 Forvaltningsrett, har studiedekanen kommet til at eksamenstiden utvides til seks timer på JUS124 Tingsrett. Den nåværende emneansvarlige på JUS122 Erstatningsrett er ny i sin rolle, og har følgelig ikke erfaring med fire timers eksamen. Den emneansvarlige for JUS124 Tingsrett vil kunne sammenholde erfaringene med fire og seks timers eksamen, og dette vurderes som verdifullt for den erfaringsinnhenting som skal gjøres. Den emneansvarlige for JUS123 Forvaltningsrett har i samtale med studiedekanen klargjort at han gjerne kan prøve seks timers eksamen, men at det heller ikke er avgjørende viktig for ham. Dette valget er gjort i forståelse med den emneansvarlige for JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner. På tredje studieår er JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter det eneste aktuelle faget for en slik ordning. Emneansvarlig for JUS131 Kontraktsrett II ga på lærermøtet 4. mai uttrykk for tilfredshet med gjeldende tidsramme for eksamen. Med dette utvalget av emner, får vi testet ut seks timers eksamen på et relativt lite emne (JUS124 Tingsrett), og et relativt stort emne (JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter), i tillegg til de tre store på fjerde studieår.

Det er en klar forutsetning for utvidelsen av eksamenstiden at studentene skal gis bedre tid til å reflektere over de problemstillingene som skal besvares, og til å disponere stoffet. Det skal likevel være en viss åpning for at eksamensoppgaven kan utbygges med et par nye problemstillinger, slik at studentene kan testes noe bredere. Dette synes først og fremst påkrevd i fagene på fjerde studieår. På møtet med de emneansvarlige kom det frem ulike syn på bruken av ordgrense, og studiedekanen har kommet til at det nå ikke innføres en slik ordgrense. Det er likevel avgjørende viktig at de emneansvarlige utnytter dette nye handlingsrommet på forsvarlig vis, slik at ikke omfanget på besvarelsene øker markert.

De øvrige seks emnene som er over 10 studiepoeng foreslås videreført med fire timers eksamen. Et viktig hensyn er at vi ønsker å identifisere den isolerte virkningen av digital eksamen på studentenes eksamensadferd og deres oppfatning av tiden de har til rådighet. En slik erfaringsinnhenting blir umulig dersom de fleste større emnene samtidig går over til seks timers eksamen.

Det legges opp til at styret på første møte i høstsemesteret gjøres kjent med den dispensasjon som studieutvalget her har gjort fra hovedregelen om fire timers eksamen. I den anledning bør styret også gis mulighet til å foreta en selvstendig vurdering av om det skal vedtas en særskilt honorarsats for seks timers digital eksamen på inntil seks timer.

[Tilbake til saklisten](#)